

RAPORT ANUAL 2013

Rezumat (RO)

Zhrnutie

Zhrnutie

V roku 2013 orgán EIOPA (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) naďalej rozvíjal svoju úlohu a profil v priestore európskych orgánov dohľadu. Vo výročnej správe 2013 sa uvádzajú hlavné úspechy orgánu pri plnení svojich strategických cieľov: rozšírenej ochrany spotrebiteľov, rozvoja rozumnej regulácie, zlepšeného dohľadu; a včasnej identifikácie a riadenia rizík finančnej stability. Práca, ktorú orgán vykonal s cieľom zabezpečiť efektívnosť a účinnosť, okrem toho predstavuje základný kameň jeho činnosti.

Zabezpečenie transparentnosti, jednoduchosti, prístupnosti a spravodlivosti vo všetkých oblastiach vnútorného spotrebiteľského trhu

Ochrana záujmov spotrebiteľov zostáva jednou z najvyšších priorít orgánu EIOPA. Orgán počas celého roka 2013 poskytoval podporu, usmernenia a objasnenia v otázkach ochrany spotrebiteľa.

Základom ochrany práv spotrebiteľa je účinná náprava v prípade platnej sťažnosti spotrebiteľa. Orgán EIOPA poskytol usmernenia pre vybavovanie sťažností, aby sa zaručilo, že sprostredkovatelia poistenia v prípade vzniku sporu so spotrebiteľom uplatňujú príslušné pravidlá.

Konvergentný a účinný dohľad nad trhom rovnako poskytuje príležitosti na rozšírenie ochrany spotrebiteľa. Orgán EIOPA poskytol stanoviská k poisteniu splácania úverov a ochrane poistenia príjemcov. Okrem toho boli poskytnuté osvedčené postupy dohľadu, ktoré zahŕňajú požiadavky na znalosti a schopnosti distribútorov poistných produktov, porovnanie cien na internete, normy vzdelávania v odvetví a poskytovanie informácií členom dôchodkových systémov s definovanými príspevkami.

Všeobecný nedostatok finančnej gramotnosti môže spôsobiť, že spotrebiteľia nedostanú vo svojej situácii najlepšie produkty alebo služby. V záujme vyriešenia tohto pretrvávajúceho problému vytvoril orgán EIOPA na svojej webovej lokalite tzv. spotrebiteľskú halu (Consumer Lounge). Spotrebiteľia môžu vyhľadať informácie, ktoré im pomôžu lepšie pochopiť zložité produkty, získať informácie o výbere produktu, ktorý najviac vyhovuje ich potrebám, a oboznámiť sa s rôznymi krokmi, ktoré je nutné podniknúť, ak potrebujú podať sťažnosť.

Predsedsníctvo orgánu EIOPA v Spoločnom výbore v roku 2013 znamenalo príležitosť ešte viac posilniť zameranie orgánu na ochranu spotrebiteľa. V koordinácii s ostatnými európskymi orgánmi dohľadu (ESA) orgán EIOPA usporiadal prvý Spoločný deň ochrany spotrebiteľa, ktorý predstavoval fórum na diskusiu o dôležitých medziodvetvových spotrebiteľských problémoch.

Riadenie rozvoja rozumných a obozretných nariadení, ktorými sa podporuje vnútorný trh EÚ

Veľká časť práce orgánu EIOPA na rozvoji nariadení sa zameriava na uplatňovanie smernice Solventnosť II. V roku 2013 orgán EIOPA podporoval diskusné trialógy, ktoré nakoniec viedli k dohode o dátume uplatnenia smernice (1. januára 2016). Orgán EIOPA vytvoril Správu o posúdení dlhodobých záruk, čím prispel k úspechu týchto diskusií. Táto správa priniesla skupinu potenciálnych opatrení, ktorých cieľom je zabezpečiť primerané zaobchádzanie s produktmi dlhodobých záruk z hľadiska dohľadu v nestálych a výnimočných trhových podmienkach. Orgán EIOPA zverejnil aj svoje zistenia týkajúce sa toho, či nastavenie a návrh regulačných kapitálových požiadaviek v prípade dlhodobých investícií do určitých tried aktív

v rámci predpokladaného režimu Solventnosť II vyžaduje vzhľadom na súčasné hospodárske podmienky prípadné úpravy alebo obmedzenia bez toho, aby sa ohrozil prudenciálny charakter tohto režimu. Nezávislé posúdenie dohľadu orgánu EIOPA je obozretne dobré a predstavuje spoľahlivý základ pre informované politické rozhodnutie.

V záujme zabezpečenia stálej a konvergentnej prípravy na rámec Solventnosť II orgán EIOPA vykonal aj proaktívnu prácu vydaním štyroch prípravných usmernení zameraných na kľúčové oblasti, ktoré by mali byť hotové do 1. januára 2016.

Orgán EIOPA zvýšil svoju aktivitu v oblasti dôchodkov a v roku 2013 vypracoval návrh svojej prvej vykonávacej technickej normy, ktorá bola zameraná na podávanie správ o obozretných ustanoveniach. Okrem toho sa uskutočnila prvá konzultácia orgánu EIOPA o osobných dôchodkoch, na ktorej sa zhromaždili názory na rôzne problémy. Komisii sa potom poskytlo odporúčanie o vytvorení jednotného trhu EÚ pre osobné dôchodky.

V roku 2013 orgán EIOPA uzavrel svoju prvú štúdiu kvantitatívneho dosahu (QIS) v oblasti dôchodkového poistenia zamestnancov. Išlo o prvú štúdiu svojho druhu, v ktorej sa porovnateľným a transparentným spôsobom hodnotila finančná situácia dôchodkových fondov v rôznych členských štátoch v celej Európe s poukázaním na existujúcu divergenciu finančných situácií pri použití miestnych a spoločných európskych opatrení. Výsledky štúdie QIS posilňujú potrebu pokračovať v práci s cieľom vytvoriť v Európe trhovo jednotný regulačný režim založený na rizikách.

Orgán EIOPA spolupracuje s medzinárodnými orgánmi a tretími krajinami, čím zabezpečuje zastupovanie záujmov EÚ a jej občanov na medzinárodných fórach a podporuje spoločné normy dohľadu za hranicami trhu EÚ. Ako člen výkonného výboru Medzinárodnej asociácie orgánov dohľadu nad poisťovníctvom (IAIS) podporoval orgán EIOPA rozvoj globálneho rámca pre dohľad nad celosvetovo systémovo dôležitými poisťovateľmi (G-SII) a medzinárodnými aktívnymi skupinami poisťovní, ako aj rozvoj normy pre kapitálové požiadavky.

Zvyšovanie kvality, efektívnosti a jednotnosti dohľadu nad poisťovateľmi a dôchodkovým poistením zamestnancov v EÚ

V roku 2013 pokračovali snahy o zvýšenie kvality systému dohľadu v Európskom hospodárskom priestore (EHP). Pozornosť bola zameraná najmä na kolégiu orgánov dohľadu, interné modely a postupy dohľadu.

Zamestnanci orgánu EIOPA využili rozsiahle odborné znalosti a skúsenosti a kolégiám poskytli priamu podporu v ich snahe o rozšírenie efektívneho, účinného a jednotného dohľadu nad finančnými inštitúciami, ktoré pôsobia cezhranične. Kľúčovou oblasťou práce bolo zavedenie a monitorovanie výročného akčného plánu pre kolégiu. V roku 2013 bolo hlavným cieľom

posilnenie konvergentného prístupu k analýze rizík a rozšíreniu pochopenia a poznania prípravných usmernení smernice Solventnosť II.

Aktívne členstvo v kolégiách okrem toho umožnilo orgánu EIOPA podporovať na zasadnutiach komunikáciu, spoluprácu, jednotnosť, kvalitu a efektívnosť. V roku 2013 sa orgán EIOPA začal zúčastňovať na spoločných prieskumoch na mieste.

Zlepšenia vyplývajúce z akčných plánov orgánu EIOPA pre kolégiu mali za následok väčšiu jednotnosť medzi kolégiami a v rámci ich aktivít. Medzi osobitné zlepšenia patrila lepšia príprava na zasadnutia kolégií s kvalitným programom a podpornou dokumentáciou vypracovanou a rozposlanou pred zasadnutiami. To prinieslo lepšie diskusie a rozhodovanie. Ďalšia podpora zo strany orgánu EIOPA mala formu uľahčovania prístupu k informáciám a výmeny skúseností. Keďže kolégiu zhromažďovali a vymieňali si informácie štruktúrovanejším spôsobom, podporila sa diskusia o rizikách a zvýšila sa kvalita analýzy rizík. V roku 2013 sa začala v kolégiách diskusia o dôsledkoch zavedenia prípravných usmernení pre smernicu Solventnosť II. V roku 2014 to bude pre kolégiu prioritou a ide preto o významnú tému v akčnom pláne orgánu EIOPA pre kolégiu na rok 2014.

V oblasti interných modelov orgán EIOPA naďalej budoval svoje centrum odborných poznatkov. Toto centrum je jednou z najvyšších priorít orgánu EIOPA na posilnenie a rozvoj, ak to dovoľia zdroje. Pokiaľ ide o postupy a normy dohľadu, orgán EIOPA vykonal štyri partnerské preskúmania, čím prispel k rozvoju konvergentných noriem dohľadu. Jedno z nich sa týkalo interných modelov a poukázalo sa v ňom na rozdiely v postupoch dohľadu v procese pred ich uplatnením, identifikovali sa najlepšie postupy a načrtli sa odporúčania na zlepšenie jednotnosti. Orgán EIOPA tiež uskutočnil návštevy príslušných vnútroštátnych orgánov s cieľom uľahčiť výmenu postupov. Okrem toho orgán EIOPA začal vypracovávať príručku dohľadu, ktorá bude obsahovať osvedčené postupy dohľadu.

Vzdelávanie je nevyhnutným nástrojom na podporu spoločnej kultúry dohľadu. Orgán EIOPA, ktorý pracoval v rámci odvetvia aj za jeho hranicami, poskytol semináre odbornej prípravy 876 účastníkom. Semináre sa týkali odvetvových tém, ktoré príslušné vnútroštátne orgány vymedzili ako prioritné. Patrili medzi ne tieto témy: príprava na smernicu Solventnosť II, skupinový dohľad a vývoj na európskom trhu dôchodkov. Ďalších 337 účastníkov absolvovalo kurzy, ktoré sa uskutočnili v spojení s inými európskymi orgánmi dohľadu na medziodvetvové témy.

Orgán EIOPA bol v roku 2013 veľmi aktívny aj pokiaľ ide o jeho zodpovednosť za vyšetrovanie možných porušení alebo neuplatňovania práva EÚ. V roku 2013 orgán EIOPA registroval 10 prípadov – šesť žiadostí bolo uzavretých z dôvodu neprípustnosti alebo preto, že sťažnosť nepatrila do rozsahu činností orgánu EIOPA, alebo bola neopodstatnená, zatiaľ čo ostatné štyri prípady sa riešia.

Identifikácia, hodnotenie, zmierňovanie a riadenie rizík a hrozieb pre finančnú stabilitu odvetví poisťovníctva a dôchodkového poistenia zamestnancov

Orgán EIOPA naďalej monitoroval mikroekonomický a makroekonomický vývoj s cieľom identifikovať nežiaduce trendy, možné riziká a slabé miesta odvetví poisťovníctva a dôchodkového poistenia zamestnancov v počiatočnej fáze.

Zameranie pozornosti na dlhotrvajúce obdobie výnosov s nízkou úrokovou sadzbou viedlo k zverejneniu stanoviska orgánu EIOPA ku koordinovanej reakcii dohľadu na takéto podmienky. Orgán EIOPA vykonával aj pravidelné hodnotenia finančnej stability vo forme štvrtročných panelov rizika a polročných správ orgánu EIOPA o finančnej stabilite. Orgán EIOPA v rámci pretrvávajúceho úsilia o zlepšenie základu pre uskutočňovanie tejto analýzy vykonal niekoľko preskúmaní a zlepšujúcich opatrení so zreteľom na svoje údaje a uskutočňoval prípravy na zhromažďovanie údajov v prostredí smernice Solventnosť II.

Orgán EIOPA v súlade so svojím stanoviskom k dlhotrvajúcemu obdobiu nízkych úrokových sadzieb preskúmal možný dosah na investičné správanie podnikov a možné riziká spôsobené „snahou o výnos“, ako aj iné možné riziká. Ukázalo sa, že firmy majú v snahe o získanie výnosu tendenciu investovať do nových tried aktív, ale nejde o rozšírený jav. Rovnako existuje dôkaz, že firmy obmedzili riziko tak, že upravili svoje produkty so zárukou alebo opustili príslušný trh. V záujme získania dobrého prehľadu o náchylnosti na nízke výnosy sa rozhodlo o zahrnutí osobitného modulu do stresového testu orgánu EIOPA pre rok 2014. Ďalšími rizikami, ktoré sa zahrnú do stresového testu, sú riziká trhu a poistenia.

Orgán EIOPA využil, že Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB) sa vo svojej práci viac zameriaval na poistenie, a pripravil niekoľko správ o poistných rizikách a podieľal sa tiež na práci výboru ESRB na práci v oblasti rizika spojeného so štátnymi dlhopismi a makroprudenciálnych nástrojov.

V oblasti krízového riadenia pracovná skupina orgánu EIOPA pre krízové riadenie zosumarizovala spôsobilosti vnútroštátnych orgánov v oblasti krízového riadenia a zvažila rozšírenie disciplín krízového riadenia na odvetvie dôchodkového poistenia zamestnancov. V rámci sumarizácie spôsobilostí vnútroštátnych orgánov v oblasti krízového riadenia sa zistilo, že z hľadiska širokých rámcov, metodiky a právomocí sú orgány všeobecne pripravené. V jurisdikciách však pretrvávajú istá rôznorodosť a stále existuje priestor na väčšiu spoluprácu medzi odvetviami. Okrem toho bola vytvorená krízová príručka, v ktorej sú zjednotené procesy a postupy orgánu EIOPA súvisiace s krízou v jednom dokumente, čím sa podporuje úloha orgánu EIOPA pri predchádzaní krízam a krízovom riadení.

Moderná, spôsobilá a profesionálna organizácia s účinnými pravidlami správy, efektívnymi postupmi a dobrou povestou

Ak má orgán EIOPA plniť svoje strategické ciele, je preň dôležité mať tých najlepších zamestnancov s podporou bezpečného, stabilného a dobre fungujúceho rámca IT a primeraného pracovného prostredia. Okrem toho je dôležité, aby sa správa a riadenie jeho aktivít uskutočňovali v súlade s uznanými normami.

V priebehu roka 2013 sa k orgánu EIOPA pripojilo 19 nových kolegov, takže celkový počet zamestnancov na konci roka bol 110. Práca na infraštruktúre IT orgánu v roku 2013 posilnila bezpečnosť a spoľahlivosť prostredia IT. Práca sa vykonala aj v rámci podpory príslušných vnútroštátnych orgánov a podnikov pri plnení požiadaviek na podávanie správ podľa smernice Solventnosť II, a to formou vývoja nástrojov na podávanie správ a vypracovania postupov, ktoré zaisťujú efektívnosť postupu a kvalitu poskytovaných údajov. Súčasťou bolo zverejnenie aktualizovaných verzií modelu údajových bodov a taxonómie v jazyku XBRL pre smernicu Solventnosť II. Formalizovala sa účasť orgánu EIOPA na iniciatíve systému identifikátorov právnických osôb s cieľom posilniť úlohu orgánu pri realizácii tejto globálnej normotvorby.

Orgán ešte viac posilnil svoje finančné postupy a ich účinné uplatňovanie s pozitívnymi výsledkami z hľadiska efektívnosti a dodržiavania súladu s predpismi. To viedlo k skráteniu platobných období, vysokej úrovni plnenia rozpočtu a úspešnému riadeniu viac ako 200 postupov verejného obstarávania. Ide o súčasť všeobecného zlepšenia v oblasti podnikových služieb. Okrem zefektívnenia existujúcich postupov sa uskutočnili iniciatívy týkajúce sa otvorenej verejnej súťaže v oblastiach gastronómie a cestovania (v oblasti cestovania v spolupráci s orgánom ESMA).

V roku 2013 sa podnikli aj kroky na zaistenie pokračovania poskytovania najdôležitejších služieb orgánu EIOPA počas možného vážneho prerušenia jeho prevádzky. Po vykonaní posúdenia kľúčových rizík, identifikácii najdôležitejších postupov a stanovení cieľov na ich obnovu bola vypracovaná skupina stratégií, politík a konkrétnych postupov v oblasti riadenia kontinuity prevádzky. Tá sa použije v prípade prerušenia prevádzky, aby sa znížil dosah na zainteresované strany orgánu EIOPA.